

9. World Investment Report 2006. FDI from Developing and Transition Economics: Implications for Development. New York and Geneva. 2006.
10. World development indicators 2013. The World Bank [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://databank.worldbank.org/data/download/WDI-2013-ebook.pdf>

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТРУБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Дергачова В.В. д.е.н., професор, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (Україна)
Сягайло А.А. магістр, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» (Україна)

Дергачова В.В., Сягайло А.А. Впровадження інноваційних технологій для підвищення конкурентоспроможності підприємств трубно-промислової галузі.

У статті описані проблеми сучасного підприємництва в Україні, основні умови підвищення конкурентоспроможності підприємств трубно-промислової галузі, до яких, безумовно, відноситься впровадження інноваційних технологій. Визначено етапи, необхідні для оцінки конкурентоспроможності та основні чинники, що впливають на її підвищення. Наведено складові ефекту від інноваційної діяльності підприємства з точки зору його конкурентоспроможності. Виявлено та представлено на схемі безпосередній зв'язок між впровадженням нової технології та підвищенням конкурентоспроможності підприємств трубно-промислової галузі. При дослідженні конкурентоспроможності використовувались методи дедукції та аналізу, що дозволили зробити ґрунтовні висновки за даною проблематикою.

Ключові слова: інновації, інноваційні технології, конкурентоспроможність, ефект від інноваційної діяльності.

Дергачова В.В., Сягайло А.А. Внедрение инновационных технологий для повышения конкурентоспособности предприятий трубопромышленности.

В статье описаны проблемы современного предпринимательства в Украине, основные условия повышения конкурентоспособности предприятий трубопромышленности, к которым, безусловно, относится внедрение инновационных технологий. Определены этапы, необходимые для оценки конкурентоспособности и основные факторы, влияющие на ее повышение. Приведены составляющие эффекта от инновационной деятельности предприятия с точки зрения его конкурентоспособности. Выявлена и представлена на схеме непосредственную связь между внедрением новой технологии и повышением конкурентоспособности предприятий трубопромышленности. При исследовании конкурентоспособности использовались методы дедукции и анализа, которые позволили сделать основательные выводы по данной проблематике.

Ключевые слова: инновации, инновационные технологии, конкурентоспособность, эффект от инновационной деятельности.

Dergachova V., Sjagailo A. The introduction of innovation technology to enhance the competitiveness of enterprises Pipe Industry.

The article describes the problems of modern business in Ukraine, the main subject improving the competitiveness of enterprises pipe industry, which certainly applies innovative technologies. It was definitely needed to assess the competitiveness of stages and the key factors influencing its improvement. Shows the effect of the components of the innovation of the company in terms of its competitiveness. Identified and presented in the diagram is a direct link between the introduction of new technologies and increase the competitiveness of enterprises pipe industry. In the study of competitiveness used methods of deduction and analysis that led to profound conclusions of these problems.

Keywords: innovation, innovative technology, competitiveness, the effect of innovation.

Постановка проблеми. У сучасних умовах існування спостерігається процес постійної боротьби, суперництва суб'єктів господарювання, що зацікавлені в досягненні однієї і тієї ж мети, зокрема задоволення зростаючих потреб споживачів. Щоб вижити у цій боротьбі, кожне підприємство повинне мати на меті підвищення рівня конкурентоспроможності не лише товарів, що випускаються, а й підприємства взагалі, адже конкурентоспроможність відображає здатність товаровиробників формувати та ефективно використовувати конкурентні переваги.

Дана проблема є складною та багатоплановою, тому вона вимагає здійснення цілого комплексу управлінських, організаційно-економічних та технологічних заходів, а також систематичного підходу. Підвищення конкурентоспроможності підприємств сприяє активізації інноваційно-інвестиційної діяльності, ефективному використанню ресурсів, формуванню відповідно-правильної сировинної бази, зниженню собівартості продукції завдяки управлінню витратами, можливості виходу на зовнішній ринок, впровадженню інноваційних технологій, покращенню рівня рентабельності, збільшенню ринкової часті і т.д.

Водночас з розвитком економічних відносин виникає потреба окреслення шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємств з метою їх інноваційного розвитку, що дасть їм змогу вдосконалитися та стати більш інвестиційно-привабливими.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання впровадження інноваційних технологій на сучасному етапі висвітлено в працях багатьох авторів: Олефіренко О.М.[1], Трифилова А.А. [2], Гречан А.П. [3], Ковальов Г.Д. [4] та інші. Питання конкурентоспроможності досліджували як зарубіжні, так і вітчизняні автори: А. Сміт [5], Г.Л. Азоев [6], П. Хейне [7], Й. Шумпетер [8], А.Ю. Юданов [9] та інші.

Але в працях наведених вчених розкрито лише загальні аспекти даної проблеми. Щодо необхідності впровадження інноваційних технологій для підвищення конкурентоспроможності підприємств, то вона є недостатньо обґрунтованою, що зумовлено проблемами в практичній реалізації.

Виділення невирішеної проблеми. Впровадження інноваційних технологій є одним з ключових факторів підвищення конкурентоспроможності трубно-промислової України і економіки країни загалом. Підприємництво в сучасній економіці все частіше характеризується можливостями ведення інноваційної діяльності як найбільш складної та розвиненої форми. Сьогодні інновації стають одним із основних економічних ресурсів, що визначає конкурентоспроможність підприємства. Для отримання конкурентних переваг в певному сегменті ринку, необхідно правильно реалізувати інноваційний проект.

На рівень конкурентоспроможності підприємства сильно впливають науково-технічний рівень та ступінь досконалості технології виробництва, використання новітніх винаходів та відкриттів, впровадження сучасних форм і методів організації виробництва та праці. Для підвищення конкурентоспроможності підприємств трубно-промислової галузі необхідне постійне нарощування темпів трансферу унікальних та наукоємних технологій, залучення фінансування для розвитку їх інноваційної діяльності.

Мета наукової статті. Метою даної статті є обґрунтування впливу та ефективності впровадження інноваційних технологій на підвищення конкурентоспроможності підприємств трубно-промислової галузі.

Результати дослідження Сьогодні теоретично уявити будь-які ринкові відносини без конкуренції неможливо, та й на практиці існувати без неї вони не зможуть. Більшість вчених, визначаючи поняття конкурентоспроможності, орієнтуються на власне продукт або товар, роблячи акцент на його відмінності від товарів-аналогів інших фірм. Проте, потрібно розуміти, що конкурентоспроможність є більш широким поняттям, складовими частинами якого є не лише конкурентоспроможність продукції, а й підприємства, галузі і т.д. Влучні трактування у своїх працях дали Олефіренко О.М.[1], Трифилова А.А. [2] та Гречан А.П. [3]. Проаналізувавши думки наведених вище авторів, пропонуємо наступне визначення конкурентоспроможності: здатність економічного суб'єкта ефективно функціонувати, задовольняючи потреби споживачів краще за конкурентів.

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

Конкурентоспроможність підприємства не є постійною характеристикою, оскільки зі змінами як у зовнішньому, так і в внутрішньому середовищах, змінюються порівняльні характеристики. Для того, щоб оцінити та покращити конкурентоспроможність підприємства, необхідно пройти наступні етапи:

- виявити чинники зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на рівень конкурентоспроможності підприємства, оцінити їх значимість;
- згрупувати виявлені чинники, проаналізувати їх групові та міжгрупові зв'язки;
- оцінити вплив обраних чинників на рівень конкурентоспроможності та його кількісне визначення;
- спрогнозувати зміни включених у модель чинників внаслідок можливих змін умов внутрішнього та зовнішнього середовища;
- виявити та обґрунтувати шляхи та методи підвищення конкурентоспроможності;
- розробити комплекс заходів щодо підвищення конкурентоспроможності;
- оцінити прямі та опосередковані витрати на реалізацію розроблених заходів;
- визначити ефективність розроблених заходів;
- прийняти відповідні управлінські рішення.

Підвищення конкурентоспроможності підприємства необхідно розглядати як довгостроковий послідовний процес пошуку й реалізації управлінських рішень у всіх сферах його діяльності, здійснюваний планомірно, відповідно до обраної стратегії довгострокового розвитку, з урахуванням змін у зовнішньому оточенні та стану засобів самого підприємства, і внесенням відповідних коректив.

Основними заходами, спрямованими на підвищення конкурентоспроможності є наступні:

- підвищення техніко-економічних і якісних показників продукції фірми;
- орієнтація якості та техніко-економічних параметрів продукції на вимоги споживачів;
- виявлення і забезпечення переваг продукту порівняно з його заміниками;
- виявлення переваг і недоліків товарів-аналогів, які випускаються конкурентами, і використання одержаних результатів у діяльності фірми;
- визначення можливих модифікацій продукту;
- виявлення і використання цінних факторів підвищення конкурентоспроможності продукції;
- віднаходження і використання нових пріоритетних сфер використання продукції;
- пристосування продукції до роботи в різних (у тому числі екстремальних) умовах;
- диференціація продукції;
- посилення впливу на споживачів (просування).

Проте, одним з найбільш ефективних чинників підвищення конкурентоспроможності фірми є впровадження інновацій. Під інноваціями, як чинником підвищення конкурентоспроможності, розуміють кінцевий результат інноваційної діяльності, що одержав реалізацію у вигляді нового або удосконаленого продукту на фундаментальному рівні, який використовується для подальшої реалізації в практичній діяльності, а також – це результат впровадження інноваційних розробок на ринку, тобто винахід, доведений до стадії комерційного використання – продукту або товару, коли воно починає давати економічний ефект.

В класичному визначенні Шумпетера є п'ять видів інновацій [8, с. 158-159]:

- 1) інновації, наслідком яких є виробництво нового продукту, який має якісно нові особливості по відношенню до існуючих;
- 2) новий підхід до комерційного використання продукції, без суттєвої зміни технології її виробництва;
- 3) вихід на нові ринки збуту галузю, незалежно від того, чи існував цей ринок раніше чи ні;
- 4) використання нових джерел сировини і напівфабрикатів;
- 5) зміна організаційних та інституційних форм, наслідком чого може бути, наприклад, створення монопольного положення або ослаблення монопольної влади іншого підприємства.

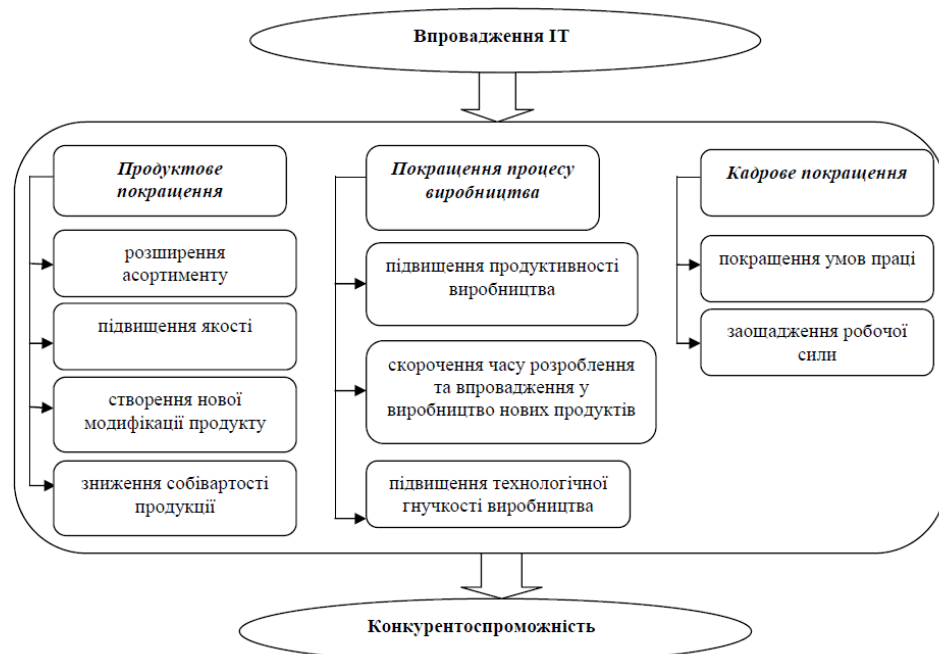


Рис.1 – Схема взаємозв'язку впровадження інноваційної технології та конкурентоспроможності підприємства

При цьому, як свідчить світова практика, ефект інноваційної діяльності підприємства з точки зору його конкурентоспроможності має три складові:

- 1) підвищення конкурентоспроможності товару, що створює конкурентні переваги на найближчу і середньострокову перспективу;
- 2) прищеплення нових потреб, що створює конкурентні переваги на віддалену перспективу;
- 3) підвищення ефективності виробництва, що трансформує конкурентоспроможність товарної маси в конкурентоспроможність підприємства.

Отже, інноваційна діяльність відіграє далеко не останню роль в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства. Розвиваючи

ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКИХ СВЯЗЕЙ И ПРИВЛЕЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АСПЕКТ

дану сферу, можна досягти значно ефективніших результатів, ніж у конкурентів, за короткий проміжок часу.

Впровадження інноваційних технологій на підприємствах трубної промисловості є досить актуальним питанням. Для трубного виробництва характерною є висока циклічність, що визначається значними коливаннями цін на продукцію та сировину, попит на продукцію залежить від фактору сезонності.

Процеси глобалізації та інтеграції безумовно торкнулися підприємств трубної промисловості. Тому виникає необхідність підвищення рівня ефективності виробництва, передумовою якого є забезпечення інноваційного розвитку підприємств за рахунок впровадження інноваційних технологій. У сучасному середовищі головною конкурентною перевагою стає наявність передових технологій.

На сьогодні більшість підприємств трубної промисловості мають у своєму активі застарілу технологічну базу, що потребує оновлення. Тривалі конкурентні переваги виникають тільки тоді, коли підприємство безупинно поліпшує свої нові технології при широкому їхньому використанні.

Впровадження інноваційної технології сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства за рахунок наступних чинників (рис.1):

– продуктивним покращенням, а саме розширенню асортименту продукції, створенню його нової модифікації, покращенню якості, зниженню собівартості продукції;

– покращенню процесу виробництва, а саме підвищення продуктивності виробництва, скорочення часу розроблення та впровадження у виробництво нових продуктів, підвищення технологічної гнучкості виробництва;

– кадровим покращенням, а саме покращення умов праці, заощадження робочої сили.

Усі вищеперелічені результати мають безпосередній вплив на конкурентоспроможність підприємств трубної промисловості.

Таким чином можна побачити, що впровадження інноваційних технологій на підприємстві безпосередньо впливає на конкурентоспроможність, поступово її покращуючи.

Висновки та рекомендації. Цілком очевидно, що в сучасних умовах формування ринкових відносин потрібні революційні якісні зміни, перехід до принципово нових технологій, до техніки наступних поколінь. Підприємства трубної промисловості, які формують стратегічну поведінку на основі інноваційного підходу, головною метою стратегічного плану ставлять освоєння нових технологій, випуск нових товарів і послуг, мають можливість завоювати лідерські позиції на ринку, зберегти високі темпи розвитку, скоротити рівень витрат, домогтися високих показників прибутку.

Ефективність функціонування підприємств трубної промисловості може досягатись за рахунок підвищення якості продукції, реалізації політики ресурсозбереження, випуску нових конкурентоспроможних проектів. Також необхідне сприяння зі сторони влади та управління через вдосконалення механізмів підтримки інноваційноактивних підприємств, що займаються розробкою та впровадженням інноваційних проектів, залучення інвестицій в інноваційну сферу, відпрацювання механізмів фінансування інноваційних проектів і різноманітних способів прощтовування їх на ринок, сприяння підвищенню активності вчених та наукових співробітників. Постійне оновлення техніки та технологій на підприємствах трубної промисловості робить інноваційний процес основною умовою виробництва конкурентоспроможної продукції, завоювання та збереження позицій цих підприємств на ринку та підвищення продуктивності та ефективності підприємств.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Шевлюга О.Г., Олефіренко О.М. Дослідження впливу технологічних інновацій на ринок технологій і розвиток підприємства
2. Трифилова А.А. Управление инновационным развитием предприятия / Трифилова А.А. – М. : Финансы и статистика , 2003. – 176 с.
3. Экономика і організація інноваційної діяльності: [підруч.] / О. І. Волков, М. П. Денісенко, А. П. Гречан. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 960 с.
4. Ковалев Г. Д. Основы инновационного менеджмента / Г.Д. Ковалев; [под ред. проф. В. А. Швандера]. – М.: ЮНИТИ, 1999. – 285 с.
5. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. – М. : Ось-89, 1997. 255 с.
6. Азоев Г. Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика / Г. Л. Азоев. – М. : Центр экономики и маркетинга, 1996. – 208 с.
7. Хейне П. Экономический образ мышления / П. Хейне; [пер. с англ.]. – [5-е изд.]. – М. : Новости, 1991. – 704 с.
8. Шумпетер Й. Капитализм, социализм и демократия / Й. Шумпетер; [пер. с англ. под. общ. ред. В. С. Автономова]. - М. : Экономика, 1995. – 540 с.
9. Юданов А. Конкуренция: теория и практика / А. Юданов. – М. : Гном и Д, 2001. – 142 с.

ФОРМИРОВАНИЕ МЕЖОТРАСЛЕВОГО КЛАСТЕРА КАК МЕХАНИЗМ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Джалмамбетова С.Т., аспирант КНУ имени Жусупа Баласагына, Институт управления и бизнеса, (г. Бишкек, Кыргызская Республика)

Джалмамбетова С.Т. Формування міжгалузевого кластера як механізм підвищення конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості Киргизької республіки

Дана стаття присвячена механізмам підвищення конкурентоспроможності підприємств легкої промисловості Киргизької Республіки через застосування моделі міжгалузевого кластера.

Автором досліджено основні теорії конкурентоспроможності, розглянуто поняття кластера і кластерних стратегій. Вивчено світові приклади застосування кластерних стратегій в легкій промисловості таких країн, як Туреччина та Франція. Також у статті запропонована модель міжгалузевого кластера в легкій промисловості Киргизької Республіки. Формування і розвиток міжгалузевого кластера в легкій промисловості в Киргизстані сприятиме підвищенню продуктивності та ефективності бізнесу, підприємств шляхом розширення доступу до послуг і матеріалами, збільшення швидкості і зниження операційних витрат між підприємствами, підвищення конкуренції між підприємствами, при цьому буде поліпшуватись якість. Крім того, міжгалузевий кластер сприяє доступу підприємств до інформації легко, тим самим сприяючи розвитку торгівлі, інновацій на підприємствах та підвищенню інвестиційної привабливості підприємств легкої промисловості Киргизстану.

Ключові слова: кластери, конкурентоспроможність, легка промисловість, міжгалузевий кластер.

Джалмамбетова С.Т. Формирование межотраслевого кластера как механизм повышения конкурентоспособности предприятий легкой промышленности Кыргызской республики

Данная статья посвящена механизмам повышения конкурентоспособности предприятий легкой промышленности Кыргызской Республики через применение модели межотраслевого кластера. Автором исследованы основные теории конкурентоспособности, рассмотрено понятие кластера и кластерных стратегий. Изучены мировые примеры применения кластерных стратегий в легкой промышленности, таких стран как Турция, Франция. Также, в данной статье предложена модель межотраслевого кластера в легкой промышленности Кыргызской Республики. Формирование и развитие межотраслевого кластера в легкой промышленности в Кыргызстане будет способствовать повышению производительности и эффективности бизнеса, предприятий путем расширения доступа к услугам и материалам, увеличения скорости и снижения операционных расходов между предприятиями, повышения конкуренции между предприятиями, при этом будет улучшаться качество. Кроме того, межотраслевой кластер способствует доступу предприятий к